

2. Єдиний реєстр боржників <https://opendatabot.ua/analytics/502-debtors-2020>
3. Мінімальна заробітна плата в Україні Мінфін <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/min/>
4. Названо середній розмір пенсії в Україні: хто скільки отримує <https://www.slovoidilo.ua/2021/04/17/novyna/suspilstvo/nazvano-serednij-rozmir-pensiyi-ukrayini-xto-skilky-otrymuje>
5. Стипендія 2020: розмір соціальних і академічних виплат. <https://lawportal.com.ua/stipendija-rozmir-socialnih-akademichnih-viplat.html>
6. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/mp/op_u/arh_op2020.html
7. Кодексу з процедур банкрутства від 21 жовтня 2019 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19/conv#n382>
8. Дослідження USAID «Фінансова грамотність, фінансова інклюзія та фінансовий добробут в Україні http://www.fst-ua.info/wp-content/uploads/2019/06/Financial-Literacy-Survey-Report_June2019_ua.pdf?fbclid=IwAR2AlpnGNn8big9d0_v6YEhNBwL69ErT0ToDVmY5Rq8dIJqSvLVndCm5ueM

УДК: 347.736/.738:347.98](477)(094.4)

Степанов А. В.

Помічник командира військової частини

А1799 з правової роботи-юрисконсульт

РОЛЬ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО У ПРОЦЕДУРІ САНАЦІЇ ЗА НОВИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ З ПРОЦЕДУР БАНКРУТСТВА

Перш за все, варто дослідити сутність та мету санації боржника. Так, санацією є система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямованих на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом реструктуризації підприємства, боргів і активів та/або зміни організаційно-правової та виробничої структури боржника [1]¹. На відміну від досудової санації, санація це судова процедура, яка вводиться господарським судом після схваленого плану санації, із обов'язковим призначенням керуючого

санацією.

Варто зазначити, що арбітражний керуючий є одним із ключових учасників у справах про банкрутство, від дій якого, певною мірою, залежить кінцевий результат справи про банкрутство. Адже, арбітражний керуючий виконує функції керуючого реалізацією майна банкрута та задоволення вимог кредиторів; керуючого реструктуризацією боргів боржника; керуючого санацією боржника; ліквідатора. Зокрема, виходячи із змісту процедури санації, можна прийти до висновку, що головний обов'язок арбітражного керуючого при здійсненні цієї процедури — розробити план санації, який дозволить боржнику відновити платоспроможність та розрахуватись із боргами.

Арбітражним керуючим є фізична особа, що отримала відповідне свідоцтво, інформацію про яку внесено до Єдиного реєстру арбітражних керуючих України [1]. Так, він є суб'єктом незалежної професійної діяльності й бере участь у процесі на всіх стадіях провадження у справі про банкрутство. Варто наголосити, що арбітражного керуючого прирівнюють до службової особи підприємства-боржника з моменту його призначення керуючим санацією або ліквідатором (до моменту припинення здійснення повноважень). Так, згідно з процедурою санації, з моменту винесення ухвали про введення процедури санації керівник боржника звільняється з посади у порядку, визначеному законодавством, а управління боржником переходить до керуючого санацією. При цьому зупиняються повноваження органів управління боржника — юридичної особи щодо управління та розпорядження майном боржника, повноваження органів управління передаються керуючому санацією, за винятком повноважень, передбачених планом санації.

Слід наголосити, що Кодексом України з процедур банкрутства (далі- Кодекс) було змінено як саму процедуру банкрутства, так і статус та повноваження арбітражних керуючих. Так, положення старого закону №2343-ХІІ наділяли комітет кредиторів правом звернення до суду з клопотанням про введення процедури санації та схвалення плану останньої. На даний час, приписи Кодексу наділяють комітет кредиторів лише правом звернення з

клопотанням про введення процедури санації.³ План санації у справах затверджується класами конкурсних кредиторів і класом забезпечених кредиторів. Крім цього, схвалення плану санації комітетом кредиторів у провадженнях, які регулювалися положеннями закону, не означало його автоматичного затвердження господарським судом. Суд був зобов'язаний перевірити відповідність плану санації вимогам закону й у разі невідповідності — відмовити в затвердженні. У свою чергу, положення Кодексу встановлюють обов'язок керуючого санацією подати письмовий звіт саме зборам, а не комітету кредиторів (як було визначено раніше Законом) і повідомити останніх про час і місце проведення зборів для його затвердження. Також, новелою є те, що органом самоорганізації кредиторів, який приймає управлінські рішення у справі про банкрутство, в якій введено процедуру санації, є комітет кредиторів, якщо така справа регулюється приписами закону №2343-XII. А якщо у справі про банкрутство введено процедуру санації, яка регулюється положеннями Кодексу, органом самоорганізації кредиторів, який приймає управлінські рішення, є збори [2].

Отже, підсумовуючи, слід зазначити, що за новим Кодексом з процедур банкрутства, основною метою санації є відновлення платоспроможності боржника, а керуючий санацією (арбітражний керуючий) має головний обов'язок - розробити план санації, який дозволить боржнику розрахуватись із боргами. Також, варто зауважити, що за новими правилами процес узгодження і затвердження плану санації є змінений та дещо ускладнений. Крім цього, можна прийти висновку, що досудова санація є ефективним способом захисту прав боржника і має низку переваг перед провадженням у справі про банкрутство. Зокрема, вона характеризується гнучкістю і свободою під час розроблення і схвалення плану санації, дає змогу використати оптимальні заходи для задоволення вимог кредиторів і захисту інтересів боржника. Також, боржник сам вирішує, які кредитори братимуть

³ Жуков С., Жила Б. Які рішення може приймати комітет кредиторів у справі про банкрутство. Закон і бізнес. 2020 р. Режим доступу: https://zib.com.ua/ua/144447yaki_rishennya_mozhe_priymati_komitet_kreditoriv_u_spravi_p_r.html?fbclid=IwAR0wD-qFTZoqmShpTIVMQgAe9wFogSnWHZ5b8yLJrpPh18SEfHU9UBc8reM

участь у плані санації, а кредитори, які беруть участь у плані санації, не можуть ініціювати провадження у справі про банкрутство боржника, якщо боржник належним чином виконує план санації.

Список використаних джерел:

1. Кодекс з процедур банкрутства: Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 19, ст.74.
2. Жуков С., Жила Б. Які рішення може приймати комітет кредиторів у справі про банкрутство. Закон і бізнес. 2020 р. Режим доступу: https://zib.com.ua/ua/144447/yaki_rishennya_mozhe_priymati_komitet_kreditoriv_u_spravi_pr.html?fbclid=IwAR0wD-qFTZoqmShpTIVMQgAe9wFogSnWHZ5b8yLJrpPh18SEfHU9UBc8reM

Терещенко О.О.

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ ПРОЦЕДУР БАНКРУТСТВА

Успішна імплементація концепції санації та банкрутства, яка закладена у законодавстві потребує комплексності та системності: якщо хоча б одна ланка є недієздатною, не виконує покладених на неї завдань – виникає загроза щодо ефективності всієї системи, задіяної до реалізації ідеології оздоровлення через банкрутство. Суттєвою перешкодою на шляху запровадження цивілізованих правил гри на ринку санації та банкрутства є тінізації відповідних фінансових відносин, що тісно пов'язана із корупційною складовою. Необхідною умовою ефективності та детінізації окремих процедур банкрутства є забезпечення їх прозорості.